

Punkt 8.

Helhedstilbud

2014-003106

Skoleforvaltningen indstiller, at Skoleudvalget godkender

at der ikke oprettes helhedstilbud i de mest specialiserede specialklasser og specialskoler

at der udarbejdes en ny model for tildeling af pædagogtimer i de berørte tilbud som i højere grad understøtter en helhedsorienteret indsats

at timetildelingsmodellen udarbejdes efter samme principper som på almenområdet:

- en grundtildeling og en timetildeling pr. elev i skolen, der skal dække pædagoger i skoledelen.
- en grundtildeling og en timetildeling pr. indmeldt barn i DUS, der skal dække fritidstilbuddet.

at den nye timetildelingsmodel behandles i Skoleudvalget

at den nye timetildelingsmodel sendes i høring i de berørte Skolebestyrelser

Beslutning:

Godkendt.

Jørgen Hein var fraværende.

Sagsbeskrivelse

Baggrund

Den 18. marts 2014 besluttede Skoleudvalget, at de mest specialiserede specialklasser samt Egebakken og Kollegievejens Skole pr. 1. august 2015 skulle omlægges til helhedstilbud. Det blev samtidig besluttet, at Skoleudvalget senere ville få den konkrete udmøntning, herunder de økonomiske rammer, forelagt.

Beslutningen om helhedstilbud berører følgende tilbud:

Skole	Indhold
Egebakken	Specialskole for børn med autisme.
Filstedvejens Skole	Specialklasser for børn med massive generelle indlæringsvanskeligheder.
Frejlev Skole	Metroen – specialklasse for børn med AKT vanskeligheder.
Gl. Lindholm Skole	Specialklasse for tidligt skadede børn.
Højvangskolen	Specialklasser for børn med ADHD.
Kollegievejens Skole	Specialskole for børn med autisme.
Kærbyskolen	Specialklasser for børn med autisme.
Løvvangskolen	Specialklasser for børn med massive generelle indlæringsvanskeligheder.
Seminarieskolen	Specialklasser for børn med autisme.
Sofiendalskolen	Specialklasser for børn med ADHD.
Svenstrup Skole	Specialklasser for børn med massive generelle indlæringsvanskeligheder.
Vestbjerg Skole	Specialklasser for børn med autisme.
Vester Mariendal Skole	Specialklasser for børn med fysiske handicaps
Vodskov Skole	Specialklasser for børn med autisme.

Formålet med at omlægge de mest specialiserede specialklasser og specialskoler til helhedstilbud er som led i implementeringen af folkeskolereformen at skabe en sammenhængende og varieret skoledag og at fremme en organisering og pædagogik, der tager udgangspunkt i det enkelte barns behov. Ved at ophæve skellet mellem skole og DUS og lave ét samlet tilbud, sikres et ensartet tilbud til børnene, hvor alle faggrupper byder ind i et tværfagligt samarbejde.

Tilbuddene arbejder allerede nu i høj grad med en samlet varieret skoledag, hvor lærere og pædagoger sammen dækker skoledagen og sikrer tværfaglighed, og at både undervisning og fritidsaktiviteter indgår i skoledagen, men rammerne for tilbuddene vanskeliggør på nogle områder denne udvikling. Et af disse områder er tildelingen af ressourcer til pædagoger i skoledelen.

Arbejdsgruppens arbejde

Siden beslutningen om indførelse af helhedstilbud blev truffet, har der været nedsat en arbejdsgruppe, der i efteråret 2014 har arbejdet med udmøntning af beslutningen. Arbejdsgruppen mødte en række udfordringer, der betød, at Skoleudvalget på arbejdsgruppens opfordring den 2. december 2014 besluttede at udsætte iværksættelsen af helhedstilbud til august 2016.

Efter denne beslutning har arbejdsgruppen med nogle få ændringer i sammensætningen arbejdet videre med at finde løsninger på de udfordringer, der har vist sig at være ved at indføre helhedstilbud. Det er dog ikke lykkedes at finde en model for helhedstilbud, der kan iværksættes indenfor lovgivningens rammer.

Udfordringer ved oprettelse af helhedstilbud

Som det tidligere er nævnt, er der en række udfordringer ved indførelse af helhedstilbud. Udfordringerne bunder i høj grad i den eksisterende lovgivning, og kan derfor ikke umiddelbart løses på kommunalt niveau. De største udfordringer beskrives i det følgende.

Folkeskoleloven

Ifølge folkeskolelovens §14 B stk. 2 må undervisningstidens samlede varighed ikke overstige 1400 timer i et skoleår, svarende til 35 timer/uge i 40 uger. Skoleforvaltningen har kontaktet Undervisningsministeriet vedr. muligheden for at oprette helhedstilbud, og er blevet oplyst om, at det ikke er muligt at lave et obligatorisk tilbud ud over denne tidsramme. Deltagelse i et helhedstilbud, der går ud over dette tidsrum vil derfor være frivillig.

Undervisningsministeriet har sat forsøg i gang omkring heldagsskole, og i denne forbindelse har nogle kommuner fået dispensation i en forsøgsperiode. Der kan ikke søges om en generel dispensation for reglerne, men det er muligt at søge om dispensation i forbindelse med konkrete forsøg.

Da der allerede for flere elever er søgt om reduceret skema på baggrund af lægeerklæringer, kan det forventes, at en del forældre ikke ønsker, at deres barn skal deltage i en længere skoledag end højst nødvendigt. Det er derfor ikke realistisk, at alle elever i de pågældende specialtilbud vil deltage i et frivilligt tilbud, der går ud over de 35 timer/uge.

Elever i indskolingen og på mellemtrinnet skal mindst have henholdsvis 1200 og 1320 timer. Det er derfor muligt at udvide skoledagens længde for disse elever op til de 1400 timer. Ud fra de hidtidige erfaringer med udvidelse af skoledagen i forbindelse med skolereformen er det Skoleforvaltningens vurdering, at en udvidelse af skoledagen for de mindste elever vil betyde flere elever med reduceret skema. Samtidig vil de udfordringer, der bliver beskrevet nedenfor også være gældende ved indførelse af helhedstilbud for de små elever. Skoleforvaltningen har derfor indstillet, at der heller ikke oprettes helhedstilbud for disse elever, selv om det er muligt indenfor lovens rammer.

Transportudgifter

Kørsel med børn i specialtilbud bevilges efter to lovgivninger, Folkeskolelovens § 26 og Servicelovens §41. Kørsel efter folkeskoleloven bevilges, når en elev skal transporteres til og fra skole, mens det bevilges efter Serviceloven, når en elev transporteres til og fra et fritidstilbud. I tilfælde, hvor kørsel bevilges efter Serviceloven modtager Aalborg Kommune 50% refusion af udgiften. Bevilling efter folkeskoleloven udløser ikke refusion.

Ved en oprettelse af helhedstilbud bliver tilbuddet opfattet som et undervisningstilbud, hvorfor der ikke kan bevilges transport efter Serviceloven. Det betyder, at oprettelsen af helhedstilbud har som konsekvens, at Aalborg Kommune mister refusion for den del, der bevilges efter Serviceloven.

Det er vanskeligt at udskille, hvor stor en del af den samlede udgift til transport efter Serviceloven, der gælder præcis denne gruppe børn, men det skønnes, at det årligt er ca. 7 mio. kr. Aalborg Kommune vil dermed miste ca. 3,5 mio. kr. i refusion, hvis der oprettes helhedstilbud. Skoleforvaltningen vil overtage al kørsel til og fra disse tilbud, og vil dermed få en merudgift på ca. 7 mio. kr./år. Oprettelse af helhedstilbud vil derfor kræve en ekstrabevilling til området eller betyde nedskæringer i de eksisterende tilbud, hvis rammen skal holdes.

DUS

Oprettelsen af helhedstilbud betyder, at skole og DUS bliver et samlet tilbud. Det bliver dermed obligatorisk at deltage i et fritidstilbud, da det er en integreret del af helhedstilbuddet. Da det ikke er muligt at tage betaling for et skoletilbud, er det nødvendigt at gøre fritidsdelen gratis. Det betyder, at Skoleforvaltningen vil miste indtægter fra forældrebetaling på ca. 1 mio. kr. pr. år.

Fritidscentre

En række af specialtilbuddene samarbejder i dag med fritidscentre, da fritidscentrene har specialafdelinger, som eleverne benytter i og efter skoletid. Indførelsen af helhedstilbud ville betyde, at tiden i fritidscentrene risikerer at blive kortere, end den er i dag, hvilket ville vanskeliggøre elevernes mulighed for at kunne profitere af det pædagogiske fritids tilbud, der er. Dette kan have konsekvenser for det teenageliv og ungemiljø, som nogle af disse elever har i dag.

Opsamling på økonomiske konsekvenser

Samlet set vil iværksættelsen af helhedstilbud betyde en finansieringsudfordring i kommunen på 4,5 mio. kr. på manglende refusion af transportudgifter og manglende forældrebetaling. I Skoleforvaltningen vil der være en finansieringsudfordring på ca. 8 mio. kr., der enten skal tilføres området eller indarbejdes som en reduktion i de eksisterende tilbud.

Udarbejdelse af ny timetildelingsmodel for pædagogtimer

Pga. de lovgivningsmæssige problemstillinger i forbindelse med indførelse af helhedstilbud er der ikke som tidligere besluttet udarbejdet et forslag til model for helhedstilbud. I stedet foreslår Skoleforvaltningen, at der udarbejdes en ny timetildelingsmodel for pædagogtimerne i de mest specialiserede specialklasser og specialskoler. Tildelingen af lærerressourcer ændres der ikke på.

Formålet med en ny timetildelingsmodel er, at tildelingen af pædagogtimer til tilbuddene ændres, så en større del af tildelingen er afhængig af antallet af elever i skoletilbuddet, og en mindre del er afhængig af, hvor mange elever der er tilmeldt DUS. Hermed sikres pædagogernes deltagelse i skoledagen uafhængigt af, hvor mange elever der er tilmeldt DUS tilbuddet. Det giver samtidig tilbuddene større fleksibilitet ift. tilrettelæggelse af skoledagen.

Den nuværende tildelingsmodel for pædagogtimer tager udelukkende udgangspunkt i antallet af indmeldte børn i DUS. Det betyder, at skolernes brug af pædagogtimer i skoledelen er afhængig af antallet af indmeldte børn i DUS. Dette besværliggør planlægningen, idet der kan være stor usikkerhed om det indmeldte antal børn i DUS fra skoleår til skoleår.

I forbindelse med vedtagelse af timetildelingsmodellen for almenområdet blev tildelingen af pædagogtimer i skoledelen ændret til en grundtildeling og en tildeling pr. indmeldt barn i skolen. Den nye tildelingsmodel til de mest specialiserede specialtilbud foreslås opbygget på samme måde som timetildelingsmodellen på almenområdet. Principperne i timetildelingsmodellen er følgende:

DUS:

En grundtildeling og en timetildeling pr. indmeldt barn i DUS, der skal dække fritidstilbuddet.

Skoledel:

En grundtildeling og en timetildeling pr. elev i skolen, der skal dække pædagoger i skoledelen.

Udover timetildelingsmodellen bliver der ikke ændret i rammer og indhold i de eksisterende tilbud.

Tidsplan for høring og politisk behandling

Tid	Aktivitet
07.05.2015	Behandling i FL
19.05.2015	Behandling i Skoleudvalget
22.10.2015	1. behandling af timetildelingsmodel i FL
03.11.2015	1. behandling af timetildelingsmodel i Skoleudvalget
04.11.2015 – 07.12.2015	Høring i de berørte skolebestyrelser.
17.12.2015	2. behandling af timetildelingsmodel i FL
05.01.2016	2. behandling af timetildelingsmodel i Skoleudvalget
01.08.2016	Indførelse af ny timetildelingsmodel